

ногістологічних і гістохімічних досліджень, сукупність яких дозволяє судити про морфофункціональний стан органів. Матеріал фіксували в 10% нейтральному формаліні протягом двох діб. Обробляли за загальноприйнятою методикою із заливанням у парафін. Зрізи 5–7 мкм заготовили забарвлювали гематоксиліном та еозином. Для виявлення особливостей розвитку сполучної тканини використовували забарвлення за Ван Гізон.

При патоморфологічному дослідженні біоптатів тварин за умов введення сульфату барію виявляється осередкове потовщення серозної оболонки матки. Це зумовлено розростанням зрілої волокнистої сполучної тканини, волокна якої при забарвленні за Ван Гізон мають яскраво червоний колір. Між волокнами відзначаються фіброцити та поодинокі лімфоїдні елементи. Визначено також тонкостінні судини та судини з гіалінізованою стінкою.

У нирках, печінці й міокарді розвиваються помірно виражені гемодинамічні порушення та дистрофічні зміни в епітелії ниркових каналців, гепатоцитах і кардіоміоцитах. Отримані результати свідчать про токсичну дію сульфату барію на організм тварин.

Висновки. Введення сульфату барію сприяє активно утворенню сполучнотканинних елементів і новоутворених судин, що призводить до розвитку спайкового процесу в черевній порожнині. Це дозволяє рекомендувати експериментальну модель спайкової хвороби, індукованої внутрішньо очеревиною введенням сульфату барію, до подальшого використання як базової моделі в дослідженні посттравматичного хірургічного утворення спайок і для подальшої розробки методів профілактики і лікування спайкової хвороби.

УДК: 616.36-002-003.826+616.36-002.17)-036.82-02

О.М. Гаврилюк

Патогенез процесів загоєння та репарації при стеатогепатиті та вірусному гепатиті С

Львівський національний медичний університет ім. Д. Галицького

Ключові слова: загоєння, стеатогепатит, вірусний гепатит С.

Pathogenesis of healing and repair processes in steatohepatitis and hepatitis C

A.M. Gavriulyuk

Key words: healing, steatohepatitis, viral hepatitis C.

Мета роботи. Вивчення морфологічних особливостей патогенетичних варіантів процесів загоєння та репарації при алкогольному, неалкогольному стеатогепатиті та вірусному гепатиті С.

Проаналізовано 45 автопсійних випадків цирозу печінки, зумовленого цими захворюваннями. Базуючись на локалізації новоутвореної сполучної тканини (перичелюлярна, септальна та асоційована з дуктулярною реакцією), матеріал поділено на 3 групи, за допомогою гістохімічних та імуногістохімічних методів. Досліджено частоту морфологічних проявів фіброгенезу (трихром Массона, α -SMA, Ki 67), ангіогенезу (CD 31, CD 34), регенерації (СК 19) і кількість клітин-регуляторів (CD 68). Результати оцінювали за допомогою морфометричного аналізу (Image-Pro Plus Version 6) з визначенням відносної площі досліджуваних структур (загальний,

септальний і лобулярний показники) і відповідних статистичних методів.

Виділили показники зі статистично значущими відмінностями у досліджуваних групах. При перичелюлярному варіанті спостерігали високі значення лобулярного фіброзу, α -SMA та CD34. При септальному вищим був рівень септального α -SMA. При варіанті, асоційованому з дуктулярною реакцією, вищими були показники загального фіброзу, септального α -SMA та СК19 (септального та загального).

Висновки. Виявлені показники фіброгенезу, ангіогенезу та репарації можуть бути використані для диференціювання різних патогенетичних варіантів процесів загоєння та репарації, що лежать в основі прогресування хронічних захворювань печінки.

УДК: 616.36-006:616.36-004.091:572.7

А.О. Гаврилюк

Морфологічні особливості раку печінки на фоні цирозу вірусного генезу

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Ключові слова: HBV- і HCV-асоційована гепатоцелюлярна карцинома, цироз печінки, дисплазія гепатоцитів.

Morphological characteristics of liver cancer against the background of cirrhosis of viral origin

A.A. Gavriulyuk

Key words: HBV and NSV associated hepatocellular carcinoma, cirrhosis, dysplasia of hepatocytes.